

[Aksel Larsen.]

at vente med anden behandling til på tirsdag. Personlig tror jeg det ikke. Lovforslaget har om ikke tilbagevirkende så tilbagegående virkning til 22. september, og dette forhold ville jo ikke være blevet ændret, selv om der var gået et par dage mere inden den endelige afstemning, men regeringspartierne har ivret for, at forslaget skulle køres igennem nu i dette tempo. Det var jo også den fremgangsmåde, man i den mere klassiske periode i dansk parlamentarismes historie anvendte i forbindelse med nødvendige krisendeleb, og så ville vi ikke ved at gøre indsigelse medvirke til at forsinke vedtagelsen af et lovforslag om prisstop, uanset at det ikke forekommer os fuldt tilfredsstillende.

Vi er også klar over, at realiteten ikke var blevet ændret. Udvalget har gjort sit arbejde færdigt, kortene er fordelt, stemmerne i folketinget er optalt på forhånd. Der ville intet være sket, som havde forandret og forbedret situationen, hvis man havde ventet, og derfor gjorde vi ikke indsigelse.

Lovforslagets tilblivelse er jo i sig selv interessant. Regeringen har talt meget og sikkert rigtigt om den økonomiske situation og de mørke udsigter og om nødvendigheden af indgreb, og regeringen er kommet med et såkaldt oplæg af 22. september, hvoraf det imidlertid ikke fremgår, hvad man i grunden vil gøre. Man taler om fortsat strammere finanspolitik, og man taler om indkomspolitik og indkomstindgreb med tydelig adresse til lønningerne, men undlader omhyggeligt at præcisere, hvad man fører i sit skjold, eller hvad det skal ende med, ud over at man fører denne hadske kampagne imod den automatiske pristalsregulering.

Men da man forberedte dette såkaldte oplæg af 22. september, syntes man at have forstået, at man måtte gøre noget for at skabe en vis gunstig atmosfære for befolkningens modtagelse af mere eller mindre behagelige indgreb, og resultatet var så, at man besluttede sig til at sige: fra denne dato skal der være et prisstop. Jeg forestiller mig — min opfattelse kan være forkert — men jeg forestiller mig, at regeringen i hastværk har truffet denne beslutning, måske inspireret af den svenske regerings beslutning under valgkampen om prisstop, at den har

tænkt: ja men dette her er virkelig noget, og så har handelsministeren, loyal og dygtig som han er, givet sig til at udarbejde et forslag til prisstop, og jeg må erkende, at det under de vilkår, han har haft, egentlig er et særdeles fortrinligt forslag. Jeg siger „under de vilkår, han har haft“. Det er forsynet med adskillige skarpe tænder, samtidig med at det måske også på nogle områder mangler visse tænder, jeg tænker her på de mange undtagelser, der er i lovforslaget, eller som er bebudet af ministeren, og på de vidtgående muligheder for dispensationer, som kan gives af monopolmyndighederne.

Vi har talt om disse undtagelsesbestemmelser ved første behandling, og jeg vil kun gøre opmærksom på, at vi anser det for den alleralvorligste fejl ved et prisstop og ved prislovgivning i det hele taget og den allerstørste mangel ved den såkaldte kamp mod inflationen, at man ikke gør noget ved jordpriserne. Lovforslaget siger prisstop for alle varer, der har erhvervsmæssig omsætning her i landet. Vi kan ikke komme uden om, at også jord og fast ejendom er en vare, og det er muligt, at det ikke strengt taget er handelsministerens ressort, men regeringen burde have taget dette i betragtning, og hvis man alvorligt vil bekæmpe inflationen herhjemme, så kommer man ikke uden om at gribe ind imod de stadig og uhyggeligt stigende priser på jord og fast ejendom. Men disse er undtaget, og dette gælder jo også en del andre områder, f. eks. torvehandel og auktioner og hele byggeområdet. Ja, jeg ved godt, at der er prisstop for byggematerialer og lignende ting, oven i købet vistnok også for typehuse i et vist omfang, men der er ikke prisstop for byggeriet i almindelighed, fordi det kommer ind under licitationer, som er undtaget fra prisstoppet. Der er en række undtagelser, men de har jo været nævnt under første behandling, så jeg behøver ikke at gå mere ind på det. Jeg skal naturligvis ikke glemme, at også hundehvalpe er undtaget fra prisstoppet.

Men dertil kommer så, at der er en vidtgående adgang til dispensation, og det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi er meget betænkelig ved disse dispensationsbestemmelser i lovforslaget, som er blevet yderligere forklaret og uddybet under udvalgsbehandlingen. Det vil jo faktisk sige, at monopolmyndighederne har adgang til